

Қазақстан республикасы Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

Ғылыми кеңес төрағасы,

Қар МТУ ректоры

_____ **Газалиев А.М.**

« » 2016 ж.

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША

ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ

(SYLLABUS)

КОТ 2217 «Кәсіби орыс тілі» пәні

Тіл 4 - Тілдік модулі

Экономика мамандығы

Менеджмент және инженерлік экономика факультеті

Орыс және шет тілдері кафедрасы

2016

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлегендер: ф.ғ.к., орыс және шет тілдері кафедрасының доценті Оспановой Б.Р., аға оқытушы Азимбаева Ж.А.

Орыс және шет тілдері кафедрасының отырысында талқыланды

18.03. 2016 ж. № 12 хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ Оспанова Б.Р. 18.03. 2016 ж.

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған

24.03. 2016 ж. № 7 хаттама

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж. 24. 03. 2016 ж.

КЭ кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ Ахметжанов Б.А. 19.03. 2016 ж.

Оқытушы туралы мәлімет және қатынас ақпараты

Оспанова Бикеш Ревовна, ф.ғ.к., доцент, кафедра меңгерушісі;

Азимбаева Жанат Амантаевна, аға оқытушы.

Орыс және шет тілдері кафедрасы ҚарМТУ-дің 1 корпусында орналасқан (Бейбітшілік б., 56), 506 аудитория 506, контакт. телефоны 565932, қос. 2046

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредит-тер саны Кредит ECTS	Сабақ түрі				СӨЖ сағат саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі	
		Қосылған сағат саны			СӨЖ сағат саны				
		Дәрістер	Прак-тик. сабақ	Зертханалық сабақ.					
4	2 3	-	30	-	30	60	30	90	емтихан

«Кәсіби орыс тілі» пәні техникалық мамандықтар профилі үшін міндетті, өз бетінше аяқталған курс болып табылады. Болашақ мамандарға кәсіби- бағдарлы білім береді.

Пәннің мақсаты

«Кәсіби орыс тілі» пәннің негізгі мақсаты – орыс тілінде коммуникативті күзiреттiлiктi қалыптастыру және дамыту, маңызды кәсіби жағдайларда дұрыс тiлдесiмге қабiлеттi жеке тұлғаның кәсіби бағдарлы тiлдiк дайындығын қамтамасыз ету.

Пәннің міндеттері

Осы пәнді оқығаннан кейін студенттер:

Түсінік алуы керек:

- ғылыми стиль және оның жанрлары ғылыми мәтіннің құрылысы және оны рәсімдеу туралы түсінік;
- ғылыми мәтінді семантикалық- құрылымдық және лингвистикалық талдаудың әдістері мен тәсілдері туралы;

білуі керек:

- техникалық –дүниетанымдық және қоғамдық –гуманитарлық саладағы ғылыми лексиканы және ғылыми конструкцияларды білу;
- әр түрлі жанрдағы мәтіндерді жасай білу;
- іскери коммуникация және құжаттау негіздері;

істей білу керек:

- ғылыми-кәсіби ақпаратты қорытындылай білу;
- ауызша және жазбаша мәтінді ақпараттық өңдеу негіздерін білу;

- тілдесімнің коммуникативтік интенциясы мен жағдаятына сәйкес тілдік құралдарды таңдай білу;

практикалық машықтануы керек:

- ғылыми-кәсіптік әдебиет мәтіндерін интерпретациялау және талдау технологиялары бойынша практикалық біліктерін қалыптастыру;
- өз бетінше ғылыми ақпараттарды іздеу технологиялары ;
- кәсіби әрекеттесу саласындағы тілдесім стратегиялары мен и тактикасы.

Пререквизиты

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет: орыс тілі, информатика, экология және тұрақты даму, экономикалық теория негідері, микроэкономика

Постреквизиты

«Кәсіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде алынған білім: экономиканы мемлекеттік реттеу, басқарушылық есеп, экономикалық жүйелердегі ақпараттық технологиялар.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімдер атауы, (тақырыптар)	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.				
	Дәрістер	Практикалық сабақтар	Зертханалық жұмыс	СОӨЖ	СӨЖ
<p>МОДУЛЬ 1. ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ КУЛЬТУРА И ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЙ ЯЗЫК.</p> <p>1. Профессиональный русский язык как основа формирования предметно-языкового материала. Языковая норма. Понятие, типы норм. Профессиональный язык как вариант реализации общенационального языка. Лексико-графические принципы фиксирования профессиональных единиц. Базисные концепты профессионального языка. Вербализация ценностей профессиональной культуры. Профессиональное сообщество.</p> <p>2. Типы профессионального дискурса. Базовый категориально-понятийный аппарат в его профессиональном русском</p>	-	8	-	8	8
		4		4	4

языковом выражении. Профессиональная терминология как основной признак научного стиля. Развитие навыков и речевых умений на уровне компрессии научной информации.					
3. Характеристика содержания предметной области по специальности на русском языке. Кейс-стади: «Пресс-конференция», «Экономический форум», «Инфляция: факторы, показатели и последствия», «Модели равновесия рынка благ», «Собственник фирмы – работник фирмы», «Макроэкономическое равновесие: шоки совокупного спроса» и пр. Обучение научному стилю речи как языку специальности. Структура и содержание научно-исследовательской работы по специальности. Оформление научной работы.		4		4	4
4. Ориентация в текстах на русском языке, монологическое высказывание профессионального содержания и т.д. Научные методы исследования. Характеристика содержания предметной области по специальности на русском языке. Развитие профессиональной компетенции при работе с научными текстами по специальности и усвоение специального профессионально-ориентированного материала с использованием его в профессиональных ситуациях.		4		4	4
5. Роль профессионального русского языка в становлении конкурентоспособного специалиста, установление общего и различного в языковых средствах некодифицированных вариантов <i>LSP</i> и <i>LGP</i> .		4		4	4
Модуль 2 Культура речевого поведения в профессиональной сфере.					
1. Понятие речевой культуры. Культура публичной речи. Характеристика основных качеств образцовой речи. Богатство и выразительность речи. Источники выразительной речи. Оратор и		2		2	2

его аудитория. Речевой имидж оратора. Типы ораторов. Методика подготовки к выступлению. Основные виды аргументов, приёмы поиска материала. Особенности делового общения.					
2.Речевой этикет. Основные группы формул речевого этикета. Деловой этикет. Особенности делового общения. Основные виды делового общения: деловая беседа. Деловые переговоры. Роль полемики в выступлении. Культура спора. Основные формы проведения спора. Правила ведения дискуссии. Особенности речевого поведения в профессиональной сфере. Общение как социально-психологический механизм взаимодействия людей.		2		2	2
3.Понятие контакта и его составляющие. Установление контакта. Приемы привлечения внимания аудитории. Психологические основы делового общения. Поведение с собеседниками различных психологических типов в деловом общении.		2		2	2
ИТОГО:		30		30	30

Практикалық (семинарлық) сабақтар тізімі

I. Профессиональная культура и профессиональный язык

Тақырып 1. Профессиональный русский язык как основа формирования предметно-языкового материала. Языковая норма. Понятие, типы норм. Функции профессионального языка. Профессиональный язык как вариант реализации общенационального языка. Лексико-графические принципы фиксации профессиональных единиц. Особенности профессиональной речи. Базисные концепты профессионального языка. Вербализация ценностей профессиональной культуры. Профессиональное сообщество.

Тақырып 2. Профессиональная терминология на русском языке. Типы профессионального дискурса. Базовый категориально-понятийный аппарат в его профессиональном русском языковом выражении. Профессиональная терминология как основной признак научного стиля. Развитие навыков и речевых умений на уровне компрессии научной информации.

Такырып 3. Специальный профессионально-ориентированный материал и его использование в заданных профессиональных ситуациях. Характеристика содержания предметной области по специальности на русском языке. Кейс-стади: «Пресс-конференция», «Экономический форум», «Инфляция: факторы, показатели и последствия», «Модели равновесия рынка благ», «Собственник фирмы – работник фирмы», «Макроэкономическое равновесие: шоки совокупного спроса» и пр.

Обучение научному стилю речи как языку специальности. Структура и содержание научно-исследовательской работы по специальности. Оформление научной работы.

Такырып 4. Основы формирования овладения предметно-языковым материалом. Ориентация в текстах на русском языке, монологическое высказывание профессионального содержания и т.д. Научные методы исследования. Характеристика содержания предметной области по специальности на русском языке. Развитие профессиональной компетенции при работе с научными текстами по специальности и усвоение специального профессионально-ориентированного материала с использованием его в профессиональных ситуациях

Такырып 5. Профессиональная компетенция. Роль профессионального русского языка в становлении конкурентоспособного специалиста, установление общего и различного в языковых средствах некодифицированных вариантов *LSP* и *LGP*. Связь профессионального языка с дисциплинами специальности.

II. Культура речевого поведения в профессиональной сфере

Такырып 6. Понятие речевой культуры. Культура публичной речи. Характеристика основных качеств образцовой речи. Богатство и выразительность речи. Источники выразительной речи. Оратор и его аудитория. Речевой имидж оратора. Типы ораторов. Методика подготовки к выступлению. Основные виды аргументов, приёмы поиска материала.

Такырып 7. Особенности делового общения. Речевой этикет. Основные группы формул речевого этикета. Деловой этикет. Особенности делового общения. Основные виды делового общения: деловая беседа. Деловые переговоры. Роль полемики в выступлении. Культура спора. Основные формы проведения спора. Правила ведения дискуссии.

Такырып 8 Психологические основы делового общения. Особенности речевого поведения в профессиональной сфере. Общение как социально-психологический механизм взаимодействия людей. Понятие контакта и его составляющие. Установление контакта. Приемы привлечения внимания аудитории. Психологические основы делового общения. Поведение с собеседниками различных психологических типов в деловом общении.

Зертханалық сабақтар тізімі– (бағдарламада қарастырылмаған)

Курстық жобалар - (бағдарламада қарастырылмаған)

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыбы

1. Бір тақырып бойынша алынған арнайы ғылыми мәтіндерден (мәтін таңдау бойынша) терминдерді тауып, олардың дефиницияларын беру.
2. Ақпаратты жинақтаудағы интенсивті тәсіл ретінде мәтін компрессиясының сипаттамасын беру.
3. Ғылыми мәтін интенциясын (негізгі ойын) анықтау. Мәтін (мәтін таңдау бойынша) авторының интенциясын анықтаудың негізгі принциптері.
4. Қысқа және кеңейтілген ақпарат минимумын білу және іскери және анықтама әдебиеттіне арналған мәтін нормасына сипаттама беру.
5. Алда болатын дискуссия жоспарын құрастыру: «Биология/микробиологияның қазіргі өмірдегі рөлі». Ғылыми дискуссияда қолданылатын стандартты тіл орамдары.

Студенттердің білімдерін бағалау критерилері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылаулар көрсеткішінің максималды сомасы (60% -ға дейін) және қорытынды (емтихан) бағасы (40% -ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% -ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру

Бақылау түрі	Тақырыптың мақсаты мен мазмұны	Ұсынылған әдебиеттер	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	
Тақырып бойынша тапсырманы орындау	Практикалық сабақтар жоспарына сәйкес	[1], [2], [3], [4], [5]	12 апта оқу жоспарына және кестеге сәйкес	Ағымдағы	1-6, 8-13 апта	10
ОСӨЖ бойынша тапсырманы орындау	ОСӨЖ жоспарына сәйкес	[1], [2], [3], [4], [5]	12 апта	Ағымдағы	1-6, 8-13 апта	10
СӨЖ бойынша жұмысты қорғау.	СӨЖ жоспарына сәйкес	[1], [2], [4], [5]	Курсты оқу барысында оқу жоспарына және сабақ кестесіне сәйкес	Ағымдағы	5, 13 апта	10
Өзін-өзі бақылауға арналған тапсырмалар	Жоспарға сәйкес	[1], [2], [3], [4], [5]	2 апта	Ағымдағы	8, 14 апта	10

ды орындау						
Бақылау жұмысын орындау	Теориялық білімдері мен практикалық дағдыларын бекіту	[1], [2], [3], [4], [5] Грамматика және теория бойынша материалдарды конспектілеу	1 контакті сағат	Аралық	7, 14 апта	20
емтихан	Проверка усвоения материала дисциплины	Негізгі және қосымша әдебиеттердің толық тізімі	0,4 контакті сағат	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және процедуралар

«Кәсіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймыз

1. Сабаққа кешікпеу.
2. Сабақтан дәлелді себептерсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама ал басқа жағдайларда түсіндірме хат ұсынуды.
3. Сабақтың барлық түрлеріне қатысу студенттің міндетіне жатады.
4. Оқу процессінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық түрін тапсыру
5. Қатыспаған практикалық сабақтарды оқытушы көрсеткен уақытта өтеу.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абжанова Т.А., Тулемисова К.К. и др. Русский язык (основной курс). – Алматы: Экономика, 2011.
2. Шаяхметова Н.К. Русский язык. Обучение научному стилю. Алматы: Қазақ университеті, 2006. – 222 с.
3. Проскуракова И.Г., Боженкова Р.К., Боженова Н.А. Пособие по научному стилю речи. Для вузов технического профиля. 2-е издание. М.: Наука, 2004. – 320 с.
4. Гвоздарёв Ю.А., Савенкова Л.Б. Основы коммуникативной стилистики. М.: ИКЦ «МарТ», 2009. – 256 с.
5. Крылова О.А. Лингвистическая стилистика. Книга 1. Теория. М.: Высшая школа, 2008. – 314 с.
6. Крылова О.А. Лингвистическая стилистика. Книга 2. Практикум. М.: Высшая школа, 2008. – 120 с.
7. Минбаева С.М. Практикум по научному стилю речи. Алматы: Экономика, 2008. – 216 с.

8. Мотина Е.И. Язык и специальность: лингвометодические основы обучения русскому языку студентов-нефилологов. М.: Русский язык, 1983. – 68 с.

9. Воителева Т.М. Русский язык и культура речи. Методические рекомендации. М.: Академия, 2008. – 144 с.

10. Культура устной и письменной речи делового человека. Справочник-практикум. М.: Наука, 2000. – 314 с.

11. Зуева Н.Ю. Практическое пособие по развитию навыков научной речи. Алматы: Қазақ университеті, 2007. – 242 с.

12. Солганик Г.Я. Практическая стилистика русского языка. 4-е издание. М.: Академия, 2010. – 298 с.

13. Карымсакова Р.Д., Вилиметова Г.К. Русский язык в учебно-профессиональной сфере: географический профиль. Часть I. Алматы: Қазақ университеті, 2003. – 75 с.

14. Миронова В.Г., Хмельницкая И.Б. Обучение научному стилю речи. Алматы: Ана тілі, 1993. – 143 с.

15. Демидова А.К. Пособие по русскому языку. (Научный стиль. Оформление научной работы). М.: Русский язык, 1991. – 201 с.

16. Павленко В.К., Ким Г.В., Абдыкулова К.Е. Русский язык: теория и практика. Алматы: Қазақ университеті, 2003. – 186 с.

17. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь. М.: Инфра, 1997.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Минбаева С.М. Практикум по научному стилю речи. Алматы: Экономика, 2008. – 216 с.

2. Розенталь Д.Е. Практическая стилистика русского языка. М.: Высшая школа, 1974. – 352 с.

3. Пособие по обучению профессиональной научной речи. М.: Высшая школа, 1984.

4. Сенкевич М.П. Стилистика научной речи и литературное редактирование научных произведений. М.: Высшая школа, 1984.

5. Сидорова М.Ю., Савельев В.С. Русский язык и культура речи. – М.: 2005

6. Смирнов Г.Н. Этика деловых отношений. – М.: 2008.

7. Титова А.Г. Деловое общение. – М.: 2008.

